

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

26.10.2015 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

АИКБ

✓ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СПЕКУЛАЦИИ С МИНИМАЛНАТА РАБОТНА ЗАПЛАТА ВЕЧЕ СА ИЗЧЕРПАНИ

Отговори на въпросите на вестник „Капитал“ на председателя на УС на АИКБ г-н Васил Велев.

Какво е мнението на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по темата с увеличението на праговете?

Асоциацията на индустриалния капитал в България принципно е против увеличаването на осигурителни прагове (минимални осигурителни доходи) в която и да е икономическа дейност, без да е сключвано споразумение за това. „Служебната“ промяна на осигурителните прагове винаги има спекулативен характер. Отделен въпрос е, че досега е имало дълги периоди на дефлация, но никой не е намалявал по тази причина който и да е осигурителен праг.

Некоректностите около определянето на минималните осигурителни прагове започнаха още преди да се вземат решения за „служебно“ повишаване на тези, където няма подписани споразумения. Още тогава представихме списък на споразуменията, в които за различни категории персонал са договорени осигурителни прагове, които са равни на минималната работна заплата (МРЗ), но са интерпретирани некоректно от МТСП, като за тях е прието, че са равни на 420 лева. Добре знаем, че все още минималната работна заплата у нас е 380 лева и никой не може да гарантира, че тя няма да се задържи и през следващата година като наблюдаваме икономическата конюнктура, особено при драстичното увеличаване на цената на тока за индустрията.

Продължението на интервюто може да прочетете [тук](#).

Телевизия БТВ

✓ Съкращения в бизнеса въпреки поевтиняването на тока (повече от символично - таксата ще поевтинее от 37.90 на 36.83 лв. на мегаватчас, или с 1.07 лв., което е по-малко от 1%)

Съкращения на персонал и орязване на разходи предвиждат една трета от фирмите у нас, въпреки обещаното от регулатора минимално намаление на цената на тока с до 2 %. Работодателите не са решили, дали ще излязат отново на протест, но настояват, че има резерви за по-сериозно поевтиняване на индустриалния ток.

Иван Колев, управител на фирма, разказва, че и в производството, и в магазините, където продават - сметките за ток са с 18% по-високи. Увеличението обезсмислило излизането на фирмата на свободния пазар, чрез което трябвало да спести 20 на сто от разходите за ток. Служителите на фирмата са около 200 души.

„Ние сме принудени да продаваме по-скъпо... Заплатите им намаляват косвено, когато със същите заплати отиват в магазина и там се срещат с по-високите цени на стоките“, споделя Колев за ситуацията, в която се намират служителите му.

Асоциацията на индустриалния капитал предупреди, че намаляването на цената с процент или два, както се предвижда, няма да спаси нито коледните бонуси, нито съкращаването на 60 до 100 хиляди служители за година.

„Процесът на съкращаване вече е започнал и статистиката ще улови тези тенденции в началото на следващата година, но ние ги виждаме“, коментира Васил Велев от Асоциация на индустриалния капитал.

За разлика от някои служители в частния сектор, Ивайло, който работи в завод за обувки 11 години, не се притеснява за работното си място засега, но замразяването на доходите ще го „притисне до стената“ още повече.

Ивайло Ангелов - организатор производство в обувната фабрика, заяви, че вероятно изработваният от тях продукт – обувките, ще поскъпне още повече. „Така ние няма да имаме допълнителни бонуси, нито скоро ще има увеличение на заплатите“, споделя той.

Работодателите все още очакват решение за по-голямо намаление на цената на тока от ноември. Дали ще протестират ще решат след като видят и нагласите в парламента след изборите.

Видеото може да видите [тук](#).

✓ Бизнесът решава през идната седмица дали ще има протест заради тока

През следващата седмица ще стане ясно дали и кога четирите национално представени работодателски организации - АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, ще възобновят протестите си заради скъпия ток за индустрията. Това съобщи за в. "Сега" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев. По думите му до дни работодателските организации ще се съберат на среща, за да решат какви мерки ще предприемат. "Все още нямаме решение, но евентуалните протести ще бъдат част от разговорите ни през следващите дни", каза той.

В четвъртък от Комисията за енергийно и водно регулиране съобщи, че ще предложат да се намали цената на добавката "задължение към обществото", плащана от фирмите на свободния пазар, за което настояваха работодателите. Евентуалното облекчение, което би трябвало да влезе в сила от 1 ноември, обаче е повече от символично - таксата ще поевтинее от 37.90 на 36.83 лв. на мегаватчас, или с 1.07 лв., което е по-малко от 1%. Още в същия ден част от работодателите обявиха намалението за "подигравка" и заявиха, че не са съгласни с него. Те настояват от началото на ноември цените за бизнеса да се върнат от нивата отпреди 1 август, когато в сила влезе над 100%-ното увеличение на добавката "задължение към обществото". Приходите от нея постъпват в Националната електрическа компания и служат за разплащането ѝ за скъпия ток от ВЕИ, американските тецове и когенерационните централи.

[3e-news.net](#)

✓ Като "символично" окачестви председателят на АИКБ намалението на добавката "задължение към обществото"

Намаляването на добавката „задължение към обществото“ с лев за бизнеса според работодателите и символично. Те продължават да настояват за изпълнение на предложението от тях мерки, за да не понесе бизнесът тежки поражения.

„Това е повече от символично намаление, след като електроенергията се вдигна с 15-20 процента от 1 август за индустрията“, коментира пред БНР председателят на АИКБ Васил Велев.

„Средният случай (на увеличение б.р.) е от порядъка на 21 лева на мегаватчас. С 19 лева се повиши ценовата добавка "Задължение към обществото" и с два лева - мрежовите такси“, припомни той.

Според изчисленията на работодателските организации, цената може да се намали с 15 лева на МВтч за индустрията и така тя да се върне близо до цената от преди 1 август:

След като се вземат предвид новите цени на природния газ, наредбата за облекчаване на енергоинтензивните индустрии така и няма да влезе в сила в обозримо време, смята Велев. Той окачестви като неубедителните обяснения защо скъпата енергия от фотоволтаици от ВЕИ изобщо се увеличава, при условие, че трябва да се намалява.

Според работодателите, увеличението на цените от август, вече се отразява на производството:

Едно такова увеличение на цените без компенсирането им за индустрията, ще доведе до потенциална загуба от порядъка на 107 хиляди работни места и над 10 милиарда евро произведена продукция в рамките на една година.

Припомняме, че в доклада на работната комисия към КЕВР се предлага цената на добавката задължение към обществото да бъде намалена от от 37,90 лв./MWh, без ДДС, на 36,83 лв./MWh, без ДДС от 1 ноември 2015 г.

[Burgasnews.com](#)

✓ Бизнесът решава през идната седмица дали ще протестира заради тока

През следващата седмица ще стане ясно дали и кога четирите национално представени работодателски организации - АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ, ще възобновят протестите си заради скъпия ток за индустрията. Това съобщи за в. "Сега" председателят на Асоциацията на индустриалния капитал Васил Велев. По думите му до дни работодателските организации ще се съберат на среща, за да решат какви мерки ще предприемат. "Все още нямаме решение, но евентуалните протести ще бъдат част от разговорите ни през следващите дни", каза той.

В четвъртък от Комисията за енергийно и водно регулиране съобщи, че ще предложат да се намали цената на добавката "задължение към обществото", плащана от фирмите на свободния пазар, за което настояваха работодателите. Евентуалното облекчение, което би трябвало да влезе в сила от 1 ноември, обаче е повече от символично - таксата ще поевтинее от 37.90 на 36.83 лв. на мегаватчас, или с 1.07 лв., което е по-малко от 1%. Още в същия ден част от работодателите обявиха намалението за "подигравка" и заявиха, че не са съгласни с него. Те настояват от началото на ноември цените за бизнеса да се върнат от нивата отпреди 1 август, когато в сила влезе над 100%-ното увеличение на добавката "задължение към обществото". Приходите от нея постъпват в Националната електрическа компания и служат за разплащането ѝ за скъпия ток от ВЕИ, американските тецове и когенерационните централи.

[Вестник Дума](#)

✓ Работодатели не искат да вдигат минималната заплата от 2016 г.

За пореден път работодателските организации се обявиха против увеличаването на минималния доход от догодина. Минималната работна заплата в България расте "експлозивно" на фона на останалите икономики в ЕС - "стара" Европа, "нова" Европа и Турция. Това се казва в становище на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по проектбюджета за 2016 г.

Според работодателската организация това не отговаря на икономическите реалности у нас и затова тя се обявява против административното увеличение на най-ниското възнаграждение.

Направена сред членовете на АИКБ анкета сочи, че мнозинството от фирмите предпочитат за догодина минималната заплата да остане 380 лв., колкото е сега. Според плановете на кабинета обаче тя трябва да стане 420 лв. от 1 януари 2016 г. Прогнозите на Министерството на финансите предвиждат растеж на българската икономика с 2% през настоящата година и с 2,3% през 2016 г. Асоциацията смята, че реалистичният подход изисква да се придържаме към по-скромни очаквания, които ни насочват към ръст на БВП в интервала между 1,3 и 1,5%.

Според експертите двукратното повишение на минималната заплата в началото на 2015 г., както и очакваното ѝ ново увеличение в началото на 2016 г. автоматично ще вдигнат и средната работна заплата. Това ще е добре за работниците и ще вдигне потреблението, но ще окаже натиск върху конкурентоспособността на бизнеса.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Цигарен лобизъм или просто ако мине

Как "Булгартабак" и "Кингс" за малко да получат осигурително изключение без достатъчна обосновка за това

Шест дни. Толкова бяха необходими на социалния министър Ивайло Калфин да предложи осигурително облекчение за цигарените компании, да опита да го защити публично, след което да го оттегли по нареждане на министър-председателя Бойко Борисов. Процесът изглежда нормален за това правителство. За една година кабинетът направи множество спорни предложения – пенсионните промени, нивомерите на ведомствените бензиностанции, допълнителния общински данък, използването на фирмени вещи за лични цели. Все решения, взети без предварително обсъждане и достатъчно ясна обосновка и в крайна сметка отпаднали напълно или частично. Сега поводът да се отмени предложението бяха сериозните съмнения, че с него властта прави реверанс към сектор, в който открит интерес има Делян Пеевски и партията, от която той е избран в парламента - ДПС.

Преди седмица министърът направи очакваното - обяви, че налага административно увеличение на минималните осигурителни доходи (МОД) в икономическите дейности, за които работодатели и синдикати не успяха да постигнат споразумения. Средното увеличение също не бе изненада - 7.5%, колкото бе постигнато в 48-те дейности, в които има договорки. Изненадата дойде от решението да се направи изключение само за сектор производство на тютюневи изделия, който да бъде облагодетелстван с 0% административен ръст. В този сектор 2/3 от заетите са служители в "Булгартабак холдинг", където акции притежава депутатът от ДПС Делян Пеевски, и "Кингс табако", свързана с част от собствениците на "Винпром Пещера". Калфин побърза да обясни, че решението му няма нищо общо с бизнеса на депутата от ДПС. Ако приемем това за истина, тогава остава вариантът министерството просто да не си е свършило работата като хората. И вместо да анализира всички икономически дейности, в които няма договорени минимални осигурителни доходи (МОД), ведомството да е проверило само пет.

Съмнения за лобизъм

"Много ми е забавно, когато някой ме обвинява точно в любов към Пеевски. Защото мнението ми там е казано отдавна и публично", коментира Калфин в интервю за "Нова телевизия". Коалиционните партньори от Реформаторския блок обаче видяха лобизъм. "Оценявам като особено тревожно предвидените лобистки изключения за цял бранш и за отделни предприятия, намиращи се под трайната политическа протекция на ДПС", коментира съпредседателят на блока Радан Кънев. Мартин Димитров от Гражданския съвет също смята, че тютюневият бранш е фаворизиран. Според него съвпаденията вече са твърде много и припомни реверансите, които бяха направени за двете компании последната година. В края на 2014 г. депутатите решиха да не въвеждат веднага допълнителния контрол в акцизните складове, сред които са и тези на цигарените компании. По неговите думи 10 месеца по-късно МФ все още не е изпратило искането за одобрение до Брюксел и поради тази причина броячите на цигари и електронните возни не са свързани със системата на Агенция "Митници". Мартин Димитров припомни и новата акцизна политика на Министерството на финансите при цигарите, чиято официална цел е да задържи цената на евтините цигари, а да оскъпи високия клас. Основни производители на евтиния клас са отново "Булгартабак" и "Кингс".

Един от аргументите на министър Калфин да избере точно цигарения сектор е, че според него там осигурителният доход и финансовите резултати на компаниите намаляват. Справка във финансовите отчети на двете облагодетелствани дружества показва, че показателите им дори се подобряват. Консолидираният отчет на "Булгартабак" за първото полугодие показва, че общите приходи на групата нарастват с 5.4% на годишна база. Чистата печалба се е увеличила с 290% до 36.6 млн. лв. При "Кингс" няма данни за полугодията, тъй като компанията не е публична. В отчета за 2014 г. обаче се вижда, че приходите растат със 7% до 82.6 млн. лв. Последните данни от проучванията на пазара са към август - те показват, че и двете дружества вдигат пазарните си дялове - съответно до 30.7% и 11.7%. Дори в отчета си холдингът се хвали с по-големите си продажби покрай борбата с контрабандата.

Другият аргумент – че заплатите намаляват, също не издържа. От "Булгартабак" официално обявиха, че средният осигурителен доход в компанията е с 250% по-висок от този за страната. По данни на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) средният осигурителен доход за периода януари – април 2015 г. общо за икономическата дейност производство на тютюневи изделия е 1301 лв., което е много над определения минимален праг. Дори най-неквалифицираните работници се осигуряват средно на 805.36 лв., въпреки че по закон могат да го правят на 380 лв. Това прави странна идеята на Калфин да помогне на сектор, където дори да има спад спрямо 2013 г., нивата остават много по-високи от средното. От АИКБ изразиха съмнение, че на собствениците на бизнеса в тази сфера им е необходимо подобно лобиране именно защото средният осигурителен доход там е доста над минималния.

От работодателската асоциация смятат обаче, че тази икономическа дейност някак си демонстративно е "помилвана" в момент, когато се вдигат праговете на всички други икономически дейности, където няма споразумения. Според Димитър Бранков, зам.-председател на Българската стопанска камара, за лобизъм трудно може да се говори, но е странен начинът, по-който е взето решението.

"Увеличението на МОД в този сектор не би трябвало да наруши ничии интереси, тъй като и понастоящем средните осигурителни доходи за икономическата дейност производство на тютюневи изделия са едни от най-високите", коментира Ваня Григорова от КТ "Подкрепа". Според нея обаче също е неприемливо да има изключение само за една икономическа дейност.

Грешни разчети

Съдейки по думите на Калфин, експертите на министерството все пак са направили опит да базират своята преценка на реални икономически показатели (макар и явно сбъркани). Те обаче са спрели само до петте сектора, при които е имало преговори, но не се е стигнало до разбирателство. От социалното министерство не предоставиха информация кои са тези сектори, но със сигурност сред тях са фармацевтията и информационните технологии. Там възнагражденията са сред най-високите в страната, както и финансовите резултати на компаниите.

При останалите 32 сектора Калфин използва правото си и налага средно увеличение със 7.5%, без да се направи същото усилие и да се прецени къде, с колко и дали въобще трябва да се вдигнат праговете. Според министъра вината за това е на работодателите и синдикатите, които не са успели да организират преговорния процес. "В областите, в които не е имало договаряне – заради липса на представителност на едната от страните или заради нежелание да се преговаря, предложих да се разпростре средният договорен процент. Подобно поведение не следва да се насърчава. Напълно приемам, че не трябва да се налага административно решение, но това предполага достатъчна представителност и ангажимент на социалните партньори", каза Калфин в официално становище по темата.

Според АИКБ обаче, ако министърът настоява да увеличава минималните осигурителни доходи в икономическите дейности без споразумения, той е могъл да направи това по по-логичен и обоснован начин. Например МОД да се увеличат с процента на увеличение на средния осигурителен доход. От асоциацията добавят, че вече има дейности, при които средните осигуровки са приблизително колкото размер на минималната заплата. Такава е ситуацията при производството на тестени изделия, облекла, обувки, дървен материал и др.

От Българската търговско-промишлена палата смятат, че ако на министъра му се налага да определя нивата на МОД, това трябва да става само на база обективни икономически критерии. Административното определяне според палатата би довело до намаление на работни места и преминаване в сивия сектор. В свой анализ от Института за пазарна икономика посочват, че вдигането на минималната работната заплата (МРЗ) и праговете от началото на 2015 г. вече се е отразило негативно, а поради същите причини негативните тенденции ще се пренесат и през следващата година. През последното тримесечие на 2014 г. бяха създадени близо 60 хил. работни места, а през второто тримесечие на 2015 г. - едва 29 хиляди. Изводите от този епизод са два: Ивайло Калфин трябва да е особено внимателен, когато борави с цифри и твърдения. А ние трябва да сме особено внимателни, когато замирише на лобизъм.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник 24 часа](#)

✓ БНБ има нов главен секретар

Снежанка Деянова е новият главен секретар на БНБ, съобщиха от централната банка. Досегашният - Петко Кръстев напуска поста заради пенсиониране. Тя ще поеме длъжността от 26 октомври.

До момента Деянова е била главен счетоводител на банката. Тя е дългогодишен служител на централната банка и е започнала кариерата си в нея. В момента е член на постоянната бюджетна комисия на БНБ, на Комитета по оперативни рискове и на Комитета по сигурност на информационните системи. Тя е и постоянен представител в Комитета по счетоводни въпроси и парични доходи към Европейската система на централни банки. Деянова е ръководила проекта по внедряване на основната банкова информационна система на централната банка. Магистър по икономика от УНСС.

Нейния досегашен пост пък поема Теменужка Цветкова. Тя е с дългогодишен опит в БНБ, била е счетоводител и ръководител екип. Цветкова е постоянен представител в работната група по счетоводни въпроси към Комитета по счетоводни въпроси и парични доходи към Европейската система на централни банки и алтернативен представител в Комитета по счетоводни въпроси и парични доходи към Европейската система на централни банки. Магистър по финанси от УНСС.

✓ Кое отопление е най-евтино тази зима

Зимата на парно по-евтина от дърва, въглища и пелети, ако в блока не се краде. Сезонът ще излезе между 600 и 1500 лв. според вида отопление и комфорт в дома 6 месеца в годината на българина му трябва топлина, която да загрее дома му. Изборът с какво да се осигури топлото е важен най-вече за семейния бюджет. При средна работна заплата от 868 лв. той е

склонен на експерименти, да се отказва от едно, да търси друго. Мрази в джоба му да пхат ръка съседите – било като заем, било като чиста кражба. Не иска да е вързан в колектив, но поне в големите градове понякога парното е единствен избор. Когато трябва да плаща, често е гневен, защото се оказва, че дава пари за нечия друга топлина.

Затова избира климатик и спира парното. Но плаща скъп ток от възобновяеми източници, американски централи и топлофикации чрез таксата “задължения към обществото”, което отново го вбесява.

Затова понякога отоплява апартамент с камина и мъкне дърва и въглища.

Хората, които живеят в къщи, все по-често избират да се грят с пелети.

През този отоплителен сезон сметките за тези 6 месеца се очертават да са от една средна заплата до заплата и половина. Колкото и да изглежда парадоксално, тази зима отоплението с парно се очертава да е най-изгодно.

Ако, разбира се, в сградата всичко е нормално, не се краде, не се топят само 5 от 20 апартамента, водата не се подгрива с огромно количество топлина.

От 1 октомври цената на парното падна и в сравнение с предишния сезон е по-ниска с над 16%.

Апартамент от 68 кв. метра в София, който през миналия сезон е употребил 11,248 мегавата за отопление и подгриване на топлата вода, е платил 944,63 лв. без ДДС - с данъка цената става 1233,55 лв.

От 1 юли 2014 г. до 1 октомври 2015 г. имаше три пъти промяна на цените на топлинната енергия, като най-студените месеци минаха при 84,64 лв. за мегаватчас.

От 1 октомври 2015 г. цената е 70,80 лв. на мегаватчас без ДДС. И сметката на това семейство, ако зимата е като през предишния сезон, ще падне на 796,36 лв. без ДДС, с налога стават 955,63 лв.

Като се има предвид, че в този блок ситуацията не е от най-добрите, най-вече с подгриването на топлата вода, то в нормална ситуация сезонът би струвал с поне 20% по-малко.

Потребител твърди, че в “Бъкстон” за 100 кв. метра жилище парното му е към 970 лв. за миналия сезон. При същите климатични условия тази година зимата ще му струва 811,31 лв.

По негови наблюдения отоплението на двустаен апартамент с парно излиза между 500 и 600 лева, ако съседите не крадат. Около 1000 лева струва отоплението с руски въглища с котел за парно на жилище от 75 кв. м, твърди експертът Никола Вучев. Те вече не са донбаски, там се води война, освен това находищата се изчерпват и се влошава качеството им.

Руските, които са на пазара, били по-добри. За да се изкара зимата с това гориво, трябва 3-4 тона, цената им е между 280 и 350 лв. за тон в зависимост колко далеч е мястото, от което се купуват от пристанищата на Дунав и на Черно море. За отопляването на къща от 120 кв. м трябва 5-6 тона, а сметката излиза между 1500 и 2000 лв.

Българските въглища са от 200 до 280 лв. на тон, но тъй като са по-нискокалорични, цената на отоплението с тях излиза по-скъпо, казва Вучев. При руските калоричността е 46-50% висока, пепелното им съдържание е по-малко.

На сезон в България се продават към половин милион тона въглища и брикети, казва експертът. До 10 години това щяло да се промени, тъй като потребителите вече предпочитат да се отопляват, без някой от фамилията да бъде докер и огняр и всеки ден да чисти парното. Дори да им излиза по-скъпо, те предпочитат все по-често инсталации за пелети.

Друг експерт и регионален мениджър по продажби в София казва, че за първа година в града продадените пелети са повече от дървата. В Западна Европа въглищата не се употребяват за битово отопление, тъй като няма инсталации за почистването на сярата, казва още мениджърът.

Отоплението само с дърва струва близо до това с въглища. За 75 кв. м с камина сметката е към 1000 лв. за сезон. Легалната цена през това лято бе между 70 и 80 лв. на кубик. Сега ситуацията е променена, гърците, които доскоро заради кризата не са можели да плащат, поръчват дърва и посоката на търговията се е преместила на юг. Затова цената у нас се е увеличила и е между 80 и 100 лв. за кубик.

Отоплението с пелети е около 20-30% по-скъпо от това с въглища и с дърва. За 75 кв. м сезонът би излязъл около 1200-1300 лв. Само че семейство в Иваняне отоплява вече 4 години 120 кв. м къща с котел на пелети с разход на сезон между 800 и 1500 лв.

За тази зима са купили 3,5 тона пелети при цена през август 320 лв. за тон, допускат, че ще се наложи да купуват още и при по-високи цени. Парите за топло за сезона зависят от режима на отопление, който се задава, от това дали е изолирана къщата, каква е дограмата. Това всъщност е валидно за всички видове отопление.

Зимата на ток ще бъде с 0,11% по-евтина от предишната. С толкова бяха намалени цените на еленергията за бита от 1 юли. Ако отоплението не е с енергоспестяващ климатик, а с духалки, реотани, радиатори, то сметката за сезона за 75 кв. м жилище ще излезе 1202 лв. Изчислението е при комфорт на топлината и разход от 5291 квтч дневна енергия и 3313 квтч нощна.

При 2 климатика, които топят 72 кв. метра, разходът е 5567 квтч, а сумата е 820 лв. за сезона.

За къщи в София пелетите изместват дървата

Спестяват чистенето на пепел всеки ден изместват дървата.

Младо семейство, което живее в село Иваняне край София, отоплява с пелети 120 кв. м къща на два етажа. Избрали са ги, за да не трупат огромни сметки за ток и да не робуват на дървата и въглищата. Зареждат с гориво на 3-4 дни, а чистят пепел от пелетите един път седмично.

Пелетите през последните години се настаняват в нишата за отопление най-вече на къщи в столицата. В страната ситуацията е по-различна - там, където има гори, зимата е на дърва. Това казва Бисер Владимиров, регионален мениджър на една от най-големите фирми, които продават твърди горива.

Семейството от Иваняне е купило още през август 3,5 тона иглолистни пелети по 320 лв. на тон. Към края на септември и през октомври цената се повишава на 350-360 лв. Ако е нормална зимата, това количество ще им стигне, ако е по-студена, ще трябва да купят още тон и половина. В пари това прави между 800 и 1500 лв. на сезон.

За сравнение - за миналия отоплителен сезон семейство в "Разсадника", което живее в 68 кв. м апартамент, платило за парно над 1200 лв.

За отоплението на къщата 24 часа с пернишки въглища отиват 6-7 тона. При цена от 250-270 лв. на тон, ако се купят през май, това прави най-малко 1560 лв.

Семейството от Иваняне прави уговорката, че не топли къщата нденонощно.

Задават температура 23-24 градуса. Парното се пали от 6 до 8 часа сутринта и от 15 часа следобед до 24 часа през нощта. Температурата, след като котелът спре през нощта, не падала под 16 градуса, ако това стане, парното се включва само. Когато са по цял ден вкъщи, задават режим за работа от 6 до 24 часа.

Ако се отоплява денонощно, ще им трябват към 5-6 тона и сезонът ще излезе над 2000 лв. Къщата има вътрешна изолация и ПВЦ дограма, което сваля разхода. Котелът им е и на дърва и въглища, така че, ако нещо се случи с пелетите, имат алтернатива.

Друго семейство, което живее в къща от 150 кв. метра и което държи да им е топло 24 часа в денонощието, е изгорило миналата година 6,5 тона пелети. Във форумите има споделяния за много по-високо потребление.

"На месец ни излиза около 800 лв., но имаме съседни с изолация и хубава дограма и са на половината на нашия разход. Много е важно котелът и горелката да са качествени. Ние нямаме друг избор - мъжът ми почва зареждане от март до октомври, кара всеки месец по 2 или 3 тона", споделя във форум Вероника.

"Вече трета година се отопляваме по този начин - с камина сме, не с котле. Отопляваме къща 120 кв. м. На сезон, около 6-7 месеца, ни отиват 3-4 тона. Камината ни е напълно автоматизирана. Сутрин се включва към 6 часа и работи докъм 10 часа. Включва се отново към 16 часа и работи до полунощ. Суперлесно се поддържа - чистим я веднъж на 7 дни. Като разход на нас ни излиза точно толкова, колкото и с дървата - около 1300 лв., но е в пъти по лесно, инвестицията (която не е малко) си заслужава", пише друг участник във форум за отопление.

"24 часа" попита и продавачи в складове за продажба на твърди горива има ли бум в този вид отопление. Не, няма бум, има леко нарастване на потреблението всяка година, отговориха ни. Според продавачи на пелети причина да няма бурно развитие на този вид отопление е, че първоначалната бинвестиция е голяма.

Инсталацията е към 8000 лв. - котел, горелка, бункер, тръби и радиатори. Котелът, който е на дърва и въглища, с горелката за пелети и с бункера струва към 3000 лв. Ако е само за пелети, цената му е над 3000. Има котли по 6000-7000, дори и до 16 000 лв.

Другият момент е разходът на гориво за сезон. Няма еднакви ситуации – едни искат да им е 28-29 градуса вкъщи, други държат парното на 18-20. Една къща е изолирана, при друга пердетата се ветреят. Третото е как горят пелетите. Зависи доколко са качествени. Месеци преди сезона във форумите текат обсъждания къде да се намерят качествени. Ако са с по-голяма влага или с по-ниско качество, то трябва да се горят повече, за да дадат исканата температура.

Правят ги от дървесина, слама, горят и костилки.

На пазара у нас се продават най-вече иглолистни и широколистни пелети. Широколистните са от дъб, бук. Някои фирми рекламират, че техните продукти са от белена дървесина. Хора, които купуват пелети, казват, че ако в тях има кори, горят по-лошо. Има пелети от слънчогледови люспи и от слама, а също така и от кокоши тор, известен като курешки. Могат да се горят и костилки от череши.

В интернет форуми има съвети да се търсят връзки с консервни фирми и да се пазаруват костилки. Купуваш ги за 60 лв. на тон и изкарваш зимата за 300 лв., са част от съветите. Само че на пазара трудно се намират, а освен това и консервните фабрики бързо са разбрали, че има пазар и ги предлагали по 160 лв. за тон.

Специалистите казват, че показател за качеството на това гориво е сертификатът. През 2010 г. ЕК го въвежда - за дървесни пелети за битово горене е ENplus, и за промишлени - EN-B. Сертификатът ENplus има два класа за качество: A1 и A2. В първия съдържанието на пепел е заковано на 0,7%, дължината им 3,15 мм, калоричността е по-голяма или равна на 16,5-19 мегаджаула на килограм, влажността е 10% или по-малко. В клас A2 съдържанието на пепел е до 1,5%, изискванията на размер, влажност и калоричност са същите.

Не предплащайте при покупка на пелети, предупреждават търговци заради зачестили случаи на измами, при които пари се превеждат, но няма доставено гориво. Препоръките са да се провери дали доставчикът е фирма и има ли склад и по възможност той да се посети, за да се види, че наистина има там пелети.

Горенето на сухи дърва намалява мръсния въздух снад 40%

Министерствата на екологията и земеделието обсъждат нов регламент да се сече само до май.

Масово у нас се продава сурова дървесина, която е основен замърсител на въздуха с фини прахови частици.

Горете само сухи дърва, а не тошу-що отсечени. Това ще намали с над 40% отделяните емисии от фини прахови частици във въздуха, заяви Иван Ангелов, шеф на дирекция "Опазване чистотата на въздуха" в екоминистерството. Мярката имала огромно отражение върху това какво дишаме, защото данните показвали, че близо 3/4 от хората у нас се отопляват с твърдо гориво.

Най-добре е дървата да се оставят да се изсушат по естествен път за около година. Например купена сега дървесина да се гори чак през следващия отоплителен сезон. Ако обаче това е трудно, можело твърдото гориво да се вземе през април-май и до ноември-декември вече ще се е изсушило значително. Докато практиката у нас показвала, че се купуват дърва в последния момент преди отоплителния сезон и веднага се горели.

Има и още една полза за хората от сухите дърва, те са по-калорични, тоест с по-малко от тях ще се постигне желаният комфорт на отопление, обясни Ангелов. Въвеждането на изисквания да се горят и продават само сухи дърва можело да стане и на ниво общини, защото 2/3 от продажбите на дървесина се извършвали от тях.

Другото, което хората могат да направят преди зимата, е да проверят комините. И ако по тях има наслагвания от сажди, те да бъдат почистени. Така огънят "ще дърпа" и по-малко от вредните прахови частици ще останат в помещението и съответно поглъщани.

В Германия дори имало специална служба, която всяка година проверява комините на домакинствата и ако трябва, те се почистват. За съжаление, у нас професията коминочистач вече е почти на изчезване. Но все пак може да се вземат мерки за почистване на комините.

Именно отоплението с дърва е един от основните замърсители на въздуха у нас. Затова и превишенията на нормите рязко скачат през зимата. Например през 2014 г. в студените месеци пунктовете за мониторинг на въздуха са измерили 2811 превишения, докато през лятото те са били 6-7 пъти по-малко, или само 437.

Това съотношение се запазва и ако се върнем по-назад във времето. През зимния период на 2011 г. превишенията са били 3899 в 29 общини, а през летните месеци - 518.

Данните показват, че има положителна тенденция в качеството на въздуха, но все още превишенията са много, коментира Иван Ангелов. Затова и срещу България продължава да е активна наказателна процедура от ЕК за наднормени фини прахови частици.

Ако нещата не се променят, в един момент държавата ще бъде принудена да плаща глоби и да се вземат принудително мерки.

Всъщност икономиката работи и зимата и лятото, транспорта също го има. Така излиза, че битовото отопление води до многото превишения. За големите градове като София, Варна и Пловдив обаче замърсяванията от превозните средства играят огромна роля. Те вдигат високо средните нива и дори малки допълнителни емисии от отоплението водят до превишения на нормите.

28 общини у нас имат свои програми за борба със замърсителите на въздуха. Според екоекспертите обаче те прилагат основно тези, които не изискват големи инвестиции или промени. На кметовете не им е забранено и сега да ограничават например транспорта в населените места, но никой още не се е възползвал от това. В промените в закона за атмосферния въздух, който мина на първо четене в парламента, е записано изрично, че могат да спират колите, ако замърсяването е голямо, и да въведат т.нар. зони с ниски емисии. За да се активизират местните власти, е предвидена и персонална глоба за кмета от 5000 лв., ако не направи и не изпълнява общинската програма за подобряване на състоянието на въздуха. Спирането на колите например в центровете на големите градове е широко използвана мярка в Западна Европа.

Ако хората използват въглища за отопление, също могат да допринесат за по-чистия въздух у нас. Те трябва да купуват въглища с по-високо енергийно съдържание, защото по правило съдържат по-малко сяра и пепел, обясниха екоекспертите. По принцип цената на кюмюра е именно според калоричността.

Така, ако тя е по-висока, на хората ще им стигат и по-малки количества въглища и съответно изхвърляната сгурия ще е по-малко. Затова съветът е, преди покупката да се иска сертификат от продавача за калоричността.

Слагането на филтри за фини прахови частици на комините също е възможна мярка. Засега обаче на нея не се разчита много. Опитът на Дания например показвал, че подобни електрически филтри горели много ток и на практика нямало икономическа логика да се въведат.

Българинът не подозира колко много може да направи за подобряване на качеството на въздуха, коментираха от екоминистерството. Затова и за догодина е планирана мащабна информационна кампания. Защото дори и почти без нуждата от финансови средства можело да се постигне значимо подобрене.

А качеството на въздуха е пряко свързано със здравето, от подобряването му българинът ще боледува по-малко и разходите за здравеопазване ще намалеят, коментират експертите.

Данните от последните години показват, че индустрията вече не е основен проблем за мръсния въздух. Изненадващо дори Девня е станала първият град у нас, в който има пункт за мониторинг, който не е отчел нито едно превишение през миналата година. И излиза, че ако човек иска да живее на чист въздух, там е добро място. Тази година се очаква и Добрич да стане такова място, за 2014 г. там са засечени само 6 превишения.

Промени в енергийните помощи едва догодина.

Евентуалните промени на правилата за отпускане на енергийни помощи за социално слаби ще има чак догодина. Целта на работната група между експерти на министерствата на околната вода и труда и социалната политика е да се намерят начини за използване на по-щадящи природата горива за отопление. За този сезон, който вече започва, обаче нямало как да се правят промени.

Целта ни не е да засягаме интересите на социално слабите, няма да въвеждаме забрани, декларираха експертите. Не можело да се очаква, че прилагането на една мярка ще реши проблемите. Затова и идеята е да се прилага комплекс от мерки от държавата, общините и самите граждани. Както "24 часа" писа, сред тях е и намаляването на екотаксата за нови автомобили и увеличаване за старите.

Има 120 млн. лв. от ОП "Околна среда" за мерки за подобряване на въздуха

Интервю с министъра на Околната среда и водите Ивелина Василева

- Г-жо министър, какъв въздух дишаме? Има тенденция към подобрене, но все още замърсяванията са над нормите. Какво може да се направи, за да се горят например само сухи дърва?

- Факт е, че има положителна тенденция за намаляване на броя на превишенията. Но има какво още да се направи. Да се горят сухи дърва, не изисква кой знае какви усилия.

Радвам се, че коментираме една мярка, която е много лесно приложима. Защото е важно да се каже на хората, че грижата за чистотата на въздуха е пряко свързана с грижата за здравето на всички нас. И целта на тези политики и усилията, които се полагат, не е да се налагат забрани или ограничения. Трябва да е ясно на всички, че ние търсим стимулиране, а не забрани.

Отчитаме възможностите на хората, икономическото състояние на държавата и домакинствата. Целта ни са стимули хората да избират по-екологичното гориво.

И това стимулиране е предмет на съвместната работа на много ведомства. Има няколко работни групи. Аз разчитам и съм убедена в ангажимента на всички колеги да се положат усилия, за да се реши този въпрос.

Безспорно много важна роля имат и общините, защото на местно ниво всяка една от тях има реалната представа за ситуацията на базата на специфичните характеристики. Затова и много разчитаме на техните усилия да разработват и прилагат проекти за подобряване на състоянието на въздуха.

За целта по ОП "Околна среда" ще разполагаме със 120 млн. лв. Това са средства, които могат да бъдат използвани от общините, за да се прилагат конкретни мерки, които са заложили в общинските им програми.

- Допустими ли са разходи за замяна на старите печки на дърва с по-ефективни?

- В случай че общината разработи такъв проект и той води до търсения ефект, то би могло да бъде допустимо. Защото нашата цел ще е подпомагане на общините в тези 29 населени места, където се отчитат превишения на показателите. И проекти от общините могат да се подпомогнат от ОП "Околна среда".

Разбира се, ресурсът, с който разполагаме, е ограничен, но има и други оперативни програми, по които се реализират проекти, които водят до подобряване на състоянието на въздуха. Например ОП "Транспорт" и "Регионално развитие", националната програма за енергийна ефективност и др.

И това е комбинирано със законодателните инициативи за ясно регламентиране на отговорностите, както и да се даде възможност за повече свобода на общинските власти.

- Промените в закона минаха на първо четене. Освен глобите за кметовете какво друго включват?

- Те ще имат възможност за спиране на трафика, да обособяват зони с ниски емисии, да прилагат конкретни мерки. Това всичко комбинирано би трябвало да ни доведе до желания резултат.

- Има и наказателна процедура от ЕК. Но нужно ли е Брюксел да ни глобява, за да вземем мерки?

- Безспорно не. Трябва всички да положим усилия да се подобри състоянието на въздуха. Също така не сме единствената държава членка, която има нарушение, но това по никакъв начин не може да ни успокоява. Трябва да се полагат усилия, целенасочени, комбинирани, повсеместни. И всеки един от нас да го разбере и да положи усилия.

- Ще се вдигат ли екотаксите за стари коли?

- Да, това остава една от възможните мерки. Другото е допълнително подпомагане по оперативните програми за конкретни проекти за отоплението и градския транспорт.

- Възможно ли е да се направи национална програма за по-чист въздух, която да е задължителна за всички ведомства у нас?

- Имаме такава идея за национален документ. И на тази програма да има конкретни анализи за целите на разработването на общинските програми.

Също имаме уверението и от Световната банка за експертно подпомагане на този процес, както и от ЕК за прилагане на най-добрите практики и търсенето на решения, съобразени със спецификите.

[Вестник Труд](#)

✓ Санкции за ушни марки менте

Безпризорни крави ще се умъртвяват

От 200 до 1000 лева ще бъдат глобявани физическите лица, които мамят с ушни марки за добитък - крави, овце, кози, биволи. За фирми санкцията ще бъде от 1000 до 5000 лева, става ясно от проекта за промени във ветеринарния закон.

Марката служи за проследяване в коя ферма е отгледано животното и срещу какви болести е ваксинирано.

"Който неправомерно използва средства за идентификация или неправомерно извършва подмяна на такива средства, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 до 2000 лв. Когато нарушението е извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - от 5000 до 10 000 лв.", гласи текстът.

Мярката се въвежда заради вилнеещите болести по животните в Гърция и Турция и вероятността болни животни да се продават с измами у нас. В проекта е включен и текст, че животни без пастир и без ушни марки ще се умъртвяват. Месото от здрави животни ще се дарява на бедните чрез хранителната банка.

✓ Производителите скочиха на данък "вредни храни"

Най-големите асоциации на производителите на хранителни продукти и напитки се обявиха срещу въвеждането на т.нар. данък вредни храни. Това е записано в декларация на съюзите, разпространена до медиите.

„Данъкът ще доведе до ограбване на българина чрез драстично вдигане на цените, без да има здравен резултат“, категорични са от фирмите. Според асоциацията има три основни аргумента срещу въвеждането на данъка.

Първо - здравните мотиви са недоказани. Второ, ако се обложат предлаганите съставки на храните и напитките, ще се ограничи незначителна част от общото потребление на сол с 1%, на захар с 6% и на напитки с 3%. Трето, няма да има повишение на приходите към бюджета, а обратното, смятат производителите.

Те прогнозирали, че ако поскъпнат храните, българите ще се насочат към по-евтини продукти, които използват съставки заместители. От асоциациите предупреждават, че въвеждането ще намали с 27,4 млн. лева приходите от данък върху физическите лица и с до 90 млн. от данък ДДС и корпоративен данък.

Отделно ще бъдат съкратени минимум 4000 работни места, пише в позицията.

✓ Храните на едро са най-скъпи в Бургас

Цените на хранителните продукти на едро са били най-високи в Бургас през изминалата седмица, показва статистиката на Държавната агенция по стоковите борси и тържища. Градът е първенец по високи цени при шест от общо десет стоки от първа необходимост, които агенцията следи по региони.

Според данните на ведомството в морския град се продава най-скъпата захар - 1,60 лв., брашно - 1,20 лв., олио - 2,80 лв., яйца - 0,23 лв., пилешко - 4,80 лв., и кайма - 6,40 лв. За сравнение същите стоки могат да бъдат намерени в останалите градове на цени съответно от 1,22, 0,56, 1,70, 0,18 и 3,30 лева. Досега в челните редици на скъпите храни на едро обикновено излизаха София и Варна.

В столицата към края на миналата седмица най-скъпи са били кашкавалът - 13 лева за килограм, и бобът - 4,89 лева. За сравнение най-евтиният кашкавал е в Добрич - 7,47 лв., а най-евтиният боб в Сливен - 1,50 лева за килограм.

Според статистиката на държавната агенция за пореден месец продължават растат цените на повечето хранителни продукти в сравнение с месец по-рано. Най-голямо е увеличението на краставиците - с 25,42%, и на гроздето - 10,53%. Освен сезонните продукти скачат цените и на захарта (0,75%), боба (5,77%), олиото (1,87%), яйцата (11,11%), кашкавала (2,11%) и сиренето с растителни мазнини (1,89%).

Увеличение има и при цените на маргарина, пилешкото, кренвиршите, доматиите и морковите.

Продуктът, който поевтинява рекордно за изминалия месец, са лимоните - с почти 47 на сто.

✓ Асфалтът впрегнат да пести енергия

Модернизирането на старите пътища ще осигури оптимална скорост и икономичен режим на автомобилните двигатели, което пък ще намали потреблението на горива.

Това е записано в третия Национален план за действие по енергийна ефективност за периода 2014-2020 г. Стратегията беше пусната за обществено обсъждане в четвъртък, малко след като ЕК съобщи, че продължава вторият етап от процедурата срещу България за неточно пренасяне на Директивата за енергийна ефективност в енергетиката.

Старите тригодишни стратегии действат в периода 2008-2013 г. Отчита се, че националната цел за енергийни спестявания е преизпълнена с 0,76%, което се оценява на 5472 Gwh. С новия план се цели 20% свиване на потреблението на първична енергия до 2020 г.

За постигане на енергийната политика се предвижда още свързване на летищата в страната с железопътни линии и обучение на гражданите по икономично шофиране.

Съгласно националната екополитика новата програма „Транспорт“ залага като задължително условие автомобилите на администрацията и обществения транспорт да са енергийно ефективни. За тази цел са предвидени 56 млн. лева.

В новия план се предвижда след 2020 г. да останат само енергийно ефективните топлофикации. В момента половината от действащите топлофикационни централи отговарят на европейските изисквания.

Енергия ще се пести и чрез Националната програма за обновяване на жилищните сгради в България. Очакваната средна икономия на енергия в резултат от нея е между 25 и 35 kWh на кв. м.

Всички собствениците на обществени сгради пък ще бъдат задължени да избират само енергоефективните съоръжения и уреди при провеждане на обществени поръчки. Според статистиката през 2014 г. са възложени само 29 „зелени“ обществени поръчки на обща стойност 99 млн. лева.

За ежегодното обновяване на части от съществуващите 2329 обществени сгради към нулево енергийно потребление в плана са предвидени 13,5 млн. лева.

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Бизнес активността в еврозоната се ускорява

Компаниите са подновили понижаването на цените през октомври

Бизнес активността в еврозоната е нараснала повече от очакваното през октомври, показват данните от съставния индекс на мениджърските поръчки (PMI), цитирани от Reuters. Компаниите от сектора на услугите в региона се радват на най-силния ръст на новите поръчки от април насам, но все още няма сигнали за ускоряване на инфлацията въпреки усилията в тази посока на Европейската централна банка (ЕЦБ).

Изготвяният от фирма Markit PMI индекс се базира на анкети сред хиляди компании в региона и се приема като добър показател за бъдещия икономически растеж. През този месец индексът достига 54 пункта, което надвишава както септемврийското ниво от 53.6, така и най-оптимистичните прогнози на анализаторите, повечето от които очакваха лек спад. Показателят остава без прекъсване над нивото от 50 пункта, разделящо свиването от растежа, от юли 2013 г. насам.

Икономически растеж

"Това е знак, че икономиката се представя относително добре. Данните обаче показват, че макар печатането на пари от ЕЦБ да има ефект, той не е достатъчен", коментира Крис Уилямсън, главен икономист на Markit. Според изчисленията на Уилямсън данните сочат за икономически растеж в еврозоната от 0.4% през четвъртото тримесечие.

Отделният индекс на водещия за еврозоната сектор на услугите нараства до 54.2 пункта през октомври и е над средната прогноза на анализаторите. Показателят за новите поръчки в сектора се покачва до шестмесечен връх от 54.1 пункта. Новият бизнес обаче е бил спечелен с цената на ново понижаване на цените – подиндексът на производствените цени спада от 50 до 49.8 пункта.

PMI индексът на производствения сектор също опровергава прогнозите за спад и остава стабилен на септемврийското ниво от 52 пункта. Подиндексът на фабричната продукция, който се използва за съставния PMI индекс, спада леко.

Производителите обаче, изглежда, се облагодетелстват от слабия курс на еврото, тъй като поиндексът на новите поръчки достига четиримесечен връх от 52.6 пункта.

Дефлационен натиск

Данните от проучването дават нееднозначни сигнали за успеха на програмата за количествено облекчаване на ЕЦБ, предназначена за стимулиране на растежа и инфлацията в еврозоната. Въпреки повишената бизнес активност подновеният спад на производствените цени е сериозно разочарование за ръководството на банката. Потребителската инфлация също започна отново да намалява през септември, а миналата седмица ЕЦБ сигнализира, че може да увеличи стимулите до края на годината. "Ако има нещо позитивно в това, то е, че виждаме компаниите да стават по-агресивни в повишаването на своята продуктивност и конкурентоспособност", отбелязва Уилямсън.

[Вестник Сега](#)

✓ Икономиката ни ще надмине прогнозите за 2015 г.

Брутният вътрешен продукт (БВП) на България за 2015 ще бъде значително по-висок от първоначално очакваното. Според последните преоценки на показателя, подадени към Евростат, БВП тази година ще достигне 86.286 млрд. лв.

Това е чувствително над прогнозата, заложената при приемането на бюджета за тази година. Сметките бяха правени при очакван ръст на икономиката от 0.8% и БВП в размер на 82.4 млрд. лв. През пролетта прогнозата за растежа бе завишена на 1.4%, а през октомври - на 2%. Така според последните разчети БВП ще се окаже малко над 86 млрд. лв. За сравнение през пролетта се очакваше толкова да бъде брутният вътрешен продукт за следващата година.

По-високият икономически ръст е една от причините за преизпълнение на приходите в бюджета, като точната тежест е въпрос на пресмятания, коментираха експерти. Така например данъчните приходи - преки и косвени данъци, в момента са планирани на 20% от БВП. Същата е и прогнозата за 2016 г., тоест се приема, че делът на тези приходи структурно е в този диапазон. При БВП от 82.4 млрд. лв. това е равнозначно на постъпления от 16.5 млрд. лв., колкото е заложеното по бюджет. При БВП от 86.286 млрд. лв. 20% данъчни приходи биха се равнявали на 17.3 млрд. лв., или с 800 млн. лв. повече. Тези сметки са груби, но очертават реални зависимости между постъпленията от данъци и ръста на икономиката, коментираха експерти.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Публикуваха законопроекта за държавния бюджет за 2016 г.

Министерството на финансите (МФ) публикува законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2016 г. и актуализираната средносрочна бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г., която представлява мотивите към законопроекта. Това съобщиха от МФ на своя официален сайт.

В актуализирана средносрочна бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г. са представени средносрочните икономически перспективи и приоритети на правителството, както и основните параметри на бюджетната рамка за следващата година.

Основен приоритет на провежданата фискална политика в средносрочен план остава стремежът за запазване на стабилността на публичните финанси. В този контекст определянето на параметрите на бюджетната рамка изисква продължаващи усилия за фискална консолидация, като стъпките за нейното постигане за периода 2016-2018 г. отразяват развитието на политиките от последната средносрочна бюджетна прогноза, като са отчетени и актуалните данни за ревизираната оценка на програмата за 2015 г. и за макроикономическото развитие през следващите години.

В макроикономически план прогнозите и очакванията за развитието на българската икономика са ревизирани в положителна посока и отразяват по-добро от планираното представяне през 2015 г. и благоприятните тенденции в периода до 2018 година. Очакванията за реалния растеж на БВП са през 2016 г. да достигне 2,1 % и запазване на относително стабилни нива на растежа през 2017 и 2018 г., съответно 2,5 % и 2,7 %.

Планирано е процесът на фискална консолидация да продължи, като в актуализираната бюджетна прогноза за периода 2016-2018 г. ревизираната цел за дефицита по консолидираната фискална програма (КФП) за 2016 г. е в размер на 2,0 % от БВП при 2,5 % от БВП за 2016 г., заложената в средносрочната бюджетна прогноза от пролетта на тази година. В средносрочен план се запазва политиката за постепенна консолидация, изразяваща се в годишна стъпка за подобряване на бюджетната позиция от около 0,5 % от БВП. Планираният дефицит за 2017 и 2018 г. е съответно на нива от 1,4 % от БВП и 1,0 % от БВП.

Данъчно-осигурителната политика ще бъде ориентирана към подкрепа на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата, както и ограничаване на данъчните измами и повишаване на фискалната устойчивост в дългосрочен план.

За периода 2016-2018 г. не се очакват значителни промени в основните данъци и ставки с изключение на някои конкретни законодателни промени при акцизите, произтичащи от необходимостта от достигане на минималните нива на акцизните ставки в Общността в съответствие с договорения преходен период (облагането при цигарите и горивата, използвани за отопление), които ще окажат положителен ефект върху приходите.

Осигурителната политика предвижда да се запазят размерите и съотношенията на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване за 2016 г., като за 2017 и 2018 г. се повишава размерът на осигурителната вноска за фонд „Пенсии“ на ДОО с по един процентен пункт.

Предвижда се поетапно повишаване на частта от минималния осигурителен доход, върху който се определят здравноосигурителните вноски за лицата, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет, върху 55 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица от 1 януари 2016 г., като всяка следваща година се увеличава с 5 на сто до достигане на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, което е съобразено при разработването на прогнозата за периода 2016-2018 година.

Приходите по КФП за периода 2016-2018 г. запазват относително устойчиво ниво с тенденция за лек спад в диапазона 37,4 - 37,1% от БВП.

Общите разходи по КФП в средносрочен план показват тенденция на намаление от 39,4 % от БВП през 2016 г. до 38,2 % от БВП през 2018 г. и имат основен консолидационен принос за постигане на целите за дефицита.

Целият законопроект може да видите [ТУК](#).

✓ Кредитирането се раздвижи

Кредитирането през септември се раздвижи. След като два поредни месеца се отчиташе спад, през септември обемът на отпуснатите заеми нарасна с 241 млн. лв. до 50,4 млрд. лв., сочат данните на БНБ. Това основно се дължи на ръст при кредитирането за бизнеса. През летните месеци юли и август бизнесът беше ограничил тегленето на нови заеми и общият обем на отпуснатите кредити отчиташе лек спад. Пред септември обаче заемите за бизнеса нарастват със 198 млн. лв. и достигат 30,859 млрд. лв. При заемите за домакинствата ситуацията е подобна. След като през двата най-топли месеца на годината общият обем на отпуснатите заеми на гражданите остана почти без промяна, през септември обемът на кредитите се увеличава с 34 млн. лв. до 18,338 млрд. лв. Като от тях жилищните заеми са в размер на 8,688 млрд. лв., а потребителските са 7,369 млрд. лв.

На годишна база общият обем на кредитите намалява с 10%, сочат данните на БНБ. Основната причина за това е фалитът на КТБ, която беше извадена от статистиката на БНБ.

През септември гражданите и бизнесът продължават да трупат спестявания в банките, но с доста по-бавни темпове отколкото през предходните два месеца. Общият обем на депозитите нараства с 347 млн. лв. до 60,941 млрд. лв. Но през юли и август ръстът на влоговете беше съответно с 823 млн. лв. и 497 млн. лв. Явно през септември хората харчат повече за ремонти, за слагане на зимнина, а има и разходи, свързани с началото на учебната година. Затова през септември се наблюдава увеличение на отпуснатите заеми и по-малък ръст на депозитите. През септември влоговете на гражданите са нараснали със 155 млн. лв. до 41,078 млрд. лв., а на бизнеса - със 151 млн. лв. до 16,849 млрд. лв. При депозитите на финансовите предприятия се отчита ръст с 41 млн. лв. до малко над 3 млрд. лв.

На годишна база общият обем на депозитите в банките нараства с 3,4%, или с малко над 2 млрд. лв. Като влоговете на домакинствата се увеличават с 4,8%, или с 1,895 млрд. лв. А депозитите на бизнеса нарастват с 3,9%, или с 638 млн. лв. Депозитите на финансовите предприятия, като застрахователи, пенсионни и инвестиционни фондове, за година намаляват с 500 млн. лв. Основната причина за това са падащите лихви по депозитите, което кара финансовите предприятия да търсят по-висока доходност в други инвестиции.

[Вестник Класа](#)

✓ Цената на руския газ за Европа е била 238 долара за 1000 куб. метра

Среднопотеглената цена на доставяния в Европа руски газ за първите осем месеца на годината е била 238 долара за 1000 кубични метра, информира ТАСС. Като цяло за 2015 г. се планира да бъдат доставени 158 млрд. кубични метра газ, заяви в интервю за изданието "Газпром" заместник-председателят на управителния съвет на едноименната газовата руска компания Александър Медведев.

По думите на Медведев цената ще зависи от сегашните петролни котировки и цените на газовите търговски площадки.

[investor.bg](#)

✓ ИПИ: Няма ясен механизъм за определяне на осигурителни прагове

Защо не се прилагат обективни критерии за определянето на МОД във всички икономически дейности, пита Калоян Стайков

В началото на седмицата министърът на труда и социалната политика предложи административно покачване на минималните осигурителни доходи за всички икономически дейности, в които не е постигната договорка между работодателите и синдикатите, с изключение на един. В средата на седмицата министър-председателят се скара на социалния министър, че изключения не може да има, след което позицията на последния се променя.

Подходът на обявяване на недомислени идеи от един представител на правителството, който много бързо е опроверган от друг представител, е почти патентован от настоящия и предходния кабинет на министър-председателя и в това няма нищо изненадващо. Прецедент е обаче решението на министъра на труда и социалната политика за административно увеличение на МОД, което има изключение. Въпросът тук не е кой се облагодетелства от това изключение, а защо не се прилагат обективни критерии за определянето на МОД във всички икономически дейности.

Както вече сме писали, процедурата за определяне на МОД не е разписана никъде, а изискванията за представителност на участващите организации в процеса не се спазва. Освен това липсват ясни критерии за определянето на праговете. Министърът на труда и социалната политика смята, че предложеното от него изключение е направено на принципна основа на база средната работна заплата (СРЗ) в сектора и средния осигурителен доход (СОД) за първото полугодие на 2015 г., и печалбата за 2014 г. Такива критерии не са разписани в нито един нормативен акт и няма информация да са били използвани през предходни години - тогава кое е принципното?

Нещо повече – тази „принципна“ позиция е приложена единствено по отношение на 5 от 37 икономически дейности, в които е имало преговори, но не е постигнато съгласие. За останалите 32 дейности, в които изобщо не е имало преговори, няма анализ, а автоматично се налага средно увеличение от 7,5%. С други думи, неписаните „принципи“ дори не се спазват за всички икономически дейности без постигнати споразумения.

А спазват ли някакви принципи за икономическите дейности, в които има споразумение? Неслучайно още в началото обърнахме внимание на това, че липсва ясно разписана процедура и изискванията за представителност не се спазват. Ако има реални преговори между две равнопоставени страни, които на база на обективни критерии и аргументи постигат или не съгласие и условия, които засягат само тях, а не целия сектор, липсата на нормативна рамка нямаше да е проблем. Но ако едната страна – независимо дали това ще е синдикална или работодателска организация, е по-силна, тогава е необходима твърда нормативна основа, върху която да се стъпи, защото решенията засягат целия сектор. Така например силна работодателска организация може да ограничи ръста на осигуровките, а силна синдикална организация – да поиска твърде голям ръст, например 20%, който да доведе до липса на споразумение, след което министърът на труда и социалната политика административно да увеличи МОД.

„Принципите не трябва да се променят, в зависимост от това кой е собственик или има интереси в тютюнева фабрика, ВЕИ или пенсионен фонд. Принципите и законите са за всички“, обяснява министърът, за което е напълно прав.

Но за да се спазват принципите, за които той говори, са необходими две неща: първо, да бъдат ясно разписани, така че да не се променят всяка година, и да включват повече индикатори от СРЗ, СОД и печалба; второ, да се прилагат за всички икономически дейности – тези, в които има постигнато съгласие, тези, в които няма такова, и тези, в които изобщо не е имало преговори - а не избирателно.

И като става въпрос за принципни позиции, няма нищо по-логично от това взаимоотношенията между работник и работодател да си останат между тях, без да се бъркат трети страни, независимо дали става въпрос за работодателски и синдикални организации или публичната администрация. Няма нищо принципно в това взаимоотношенията между мен и моя работодател да зависят от договорка между работодателска организация, в която не членува работодателят ми, и синдикална организация, в която не членувам аз. Ако една фирма се справя добре и може да си позволи по-висок МОД, а друга – не, защо и двете се поставят под един знаменател? Нещо повече – ако втората вече изпитва затруднения и към тях се прибавят и по-високи разходи за заплати и осигуровки, това няма ли да се отрази негативно на работниците в нея, които министъра уж защитава?

✓ България не възнамерява да тегли заеми, за да се справи с бежанската вълна

Така след една година пак може да говорим за финансова криза, смята премиерът Бойко Борисов

България няма намерение да тегли заеми, за да се справи с тежката бежанска криза. Това стана ясно по време извънредната минисреца на върха на ЕС за миграцията.

"Категорично не съм съгласен с формулировката да взимаме заем от международни финансови институции, за да се справяме с бежанската вълна", заяви на пресконференция в Брюксел премиерът Бойко Борисов, цитиран от БТА.

В предложението на ЕК за възможните действия за справянето с мигрантските потоци присъства точка, според която международни финансови институции да отпуснат средства за осигуряването на подслон на кандидатите за статут на пребиваване в ЕС.

"Мисля, че всеки от нас има възможност в бюджетите си, чрез ЕК и еврофондовете, за да отидем нагоре с дефицитите и дълга си за подобно нещо. Винаги съм бил за стриктното спазване на Маастрихтските критерии", поясни Борисов.

"С това, което се предлага, някои държави могат да се изкушат и да си подменят цялата военна техника, граничарската техника със заеми и да вдигнат дефицита. Така след една година пак може да говорим за финансова криза, затова съм против", поясни премиерът.

Борисов отбеляза също, че самият той е поискал отговор колко бежанци е готова да посрещне Европа. "След като така драматично ни извикаха в неделя тук, трябва да излезем с по-ясни решения", добави министър-председателят.

✓ Президентът обеща вето за Бюджет 2016 при недостатъчно пари за отбрана

Рекорден брой кризи са в непосредствена близост до територията на България, казва държавният глава

Бюджетът за отбрана през 2016 година да бъде не по-малко от 1,33% от БВП – за това настоява президентът Росен Плевнелиев. Той държи отбраната да бъде ясно заявен приоритет на правителството през 2016 г., който да бъде подплатен с адекватно финансиране.

„Запазвам си правото да действам съгласно Конституцията и законите на страната, включително да наложа вето, ако политиките не изпълнят поетите от тях ангажменти“, казва Плевнелиев в интервю за в. "Българска армия", съобщиха от прессекретариата на държавния глава.

Според него, ако бюджетът за отбрана остане същият като през 2015 г., това ще бъде крещяща политическа безотговорност и нарушение на взетите решения на Консултативния съвет за национална сигурност.

Държавният глава посочва, че световният геополитически ред драстично е променен и е налице рекорден брой кризи, много от които са в непосредствена близост до територията на България.

"В такава среда политиките трябва да действат адекватно и национално отговорно. България от пасивен трябва да стане активен член на НАТО. Членството ни в Алианса и способностите на българските въоръжени сили са единствената гаранция за сигурността на нацията и на държавата ни", категоричен е Росен Плевнелиев.

Президентът подчертава, че е налице необходимост от технологично превъоръжаване и модернизация на армията.

"Именно затова на свикания от мен през април Консултативен съвет за национална сигурност решихме правителството да внесе в Народното събрание "Програма за развитие на отбранителните способности на Въоръжените сили на Република България", която очаквам да бъде приета спешно. На нейна основа трябва да бъде разработен нов "План за развитие на Въоръжените сили" и той да влезе в сила до края на годината", казва държавният глава.

Той отбелязва, че оперативната съвместимост със съюзниците е главен приоритет, а изпълнението на поетите съюзни ангажменти трябва да бъде гарантирано напълно и навсякъде. А реализацията на програмата изисква стабилни ресурси за изграждането на нови отбранителни способности.

Държавният глава е категоричен, че изпълнителната и законодателната власт трябва да осигурят спазването на принципа за ненамаляване на средствата за отбрана като процент от БВП спрямо 2014 г. и плавното им увеличение до постигане на 2% от БВП в рамките на едно десетилетие, с изключение на кризисната 2015 г.